

Statens vegvesen

Høringsinstansene

Behandlende enhet:
Vegdirektoratet

Saksbehandler/innvalgsnr:
Gunnar Løvland Hoel - 22073754

Vår referanse:
2008/075184-001

Deres referanse:

Vår dato:
19.05.2008

Høring - forslag til endring i førerkortforskriften - innføring av 5 års gyldighet for tunge klasser m.m.

1. Innføring av 5 års gyldighetstid for tunge førerkort – forholdet til krav om yrkessjåførbevis, kode for yrkessjåførbevis

§ 4-1 annet ledd skal lyde:

Førerrett i øvrige klasser skal ha gyldighetstid **5 år**, med mindre det settes kortere gyldighetstid i henhold til § 4-3 til § 4-5. **Se overgangsregler i § 14-5.**

§ 14-5 nytt syvende ledd skal lyde

§ 4-1 annet ledd om 5 års gyldighetstid gjelder førerrett i klasse C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 eller D1E på førerkort som utstedes ved utvidelse eller fornyelse, herunder innbytte, 10. september 2008 eller senere. For førerrett for disse klassene på førerkort utstedt før disse datoer settes 10 års gyldighet, eventuelt kortere i henhold til § 4-1 tredje ledd eller andre bestemmelser i kapittel 4, som skal gjelde inntil førerretten fornyes eller utvides, herunder ved innbytte (innenfor klassene D, DE, D1, D1E, C, CE, C1 eller C1E), etter 10. september 2008.

§ 14-2 syvende ledd ny femte og sjette punktum skal lyde:

For teoretisk prøve for yrkessjåførkompetanse betales gebyr med kr. 335. For produksjon av kompetansebevis for yrkessjåførkompetanse betales gebyr med kr. 200, hva enten det produseres som førerkort med kode eller særskilt bevis.

I Vedlegg 4 tilføyes under ADMINISTRATIVE FORHOLD følgende kode:

95. Fører som oppfyller kravene til yrkessjåførkompetanse etter direktiv 2003/59/EF artikkel 3, inntil ...

Merknader:

Postadresse
Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep
0033 Oslo

Telefon: 02030
Telefaks: 22 07 37 68
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Brynsengfare 6A
0667 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Båtsfjordveien 18
9815 VADSØ
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

Fra hhv 10. september 2008 og 10. september 2009 for hhv klasse D/D1 og C/C1 blir det krav om yrkessjåførbevis for kjøring mot vederlag med tungbil. Rettigheten skal (som hovedregel) påføres norsk førerkort i form av en kode. Det betinger utstedelse av nytt førerkort. Beviset skal fornyes hvert 5. år. Det vises til høring om gjennomføring av yrkessjåførdirektivet (2003/59/EF), og forslag om yrkessjåførforskrift 10. oktober 2006 (jnr 2003/065120). Yrkessjåførforskriften ble vedtatt 16. april 2008. Se nærmere informasjon på www.vegvesen.no.

Den nye førerkortkoden for yrkessjåførkompetanse er hentet fra direktiv 2003/59/EF. Den er forutsatt brukt i yrkessjåførforskriften, men må gjennomføres i førerkortforskriften.

Etter det nye førerkortdirektivet 2006/126/EF blir det krav om 5 års administrativ gyldighetstid og krav om ny legeattest for førerkort i C- og D-klassene. Dette kravet må gjennomføres senest 19. januar 2013. I og med at det blir krav om ny legeattest hvert 5. år, blir det her ikke bare snakk om en administrativ gyldighetstid, men også at føreretten begrenses til 5 år. Direktivet ble gjort til en del av EØS-avtalen ved EØS-komiteens beslutning 14. mars 2008.

Det presiseres at en med dette forslaget ikke har tatt stilling til rettsvirkningene av administrativ gyldighet hvor det utelukkende er administrative grunner til den kortere gyldighetstiden, og hvor føreretten fortsatt er ”i behold” (eller tilnærmet i behold, ved at overtredelser kanskje sanksjoneres mildere enn når føreretten mangler helt).

I den grad det er mulig, bør fornyelsestidspunktet for førerrett samordnes med tidspunktet for fornyelse av yrkessjåførkompetansen. Da må man innføre 5 års gyldighetstid for førerkort senest samtidig med at yrkessjåførforskriften trer i kraft. De praktiske fordelene med dette er åpenbare.

Merk at overgangsreglene i § 14-5 innebærer at 10 års gyldighet etter utkastet fortsatt skal gjelde ved duplikat og utskifting (med mindre førerkortet samtidig fornyes). Tanken er at det er litt urettferdig om for eksempel mistet førerkort skal føre til kortere gyldighetstid på et tidligere tidspunkt. Og ikke minst det uryddige ved at føreretten ellers plutselig blir avhengig av ny legeattest mye tidligere enn det egentlig var meningen.

§ 4-1 tredje ledd gir 5 års (eller mindre) gyldighetstid allerede for personer som har fylt 60 år. Disse reglene, i den grad de er sammenfallende med 5 års gyldighetstid (alternativ a og b), vil i en overgangstid ha en viss praktisk betydning. De kan oppheves på et senere tidspunkt. Ett års gyldighet fra fylte 70 (alternativ c) gjøres det ingen endring i. Det innebærer at personer i denne aldersgruppen vil få forskjellig utløpstid på førerrett og yrkessjåførkompetanse.

Merk også at 5 års gyldighet ikke berører eksisterende føreretter med 10 års gyldighet, før disse fornyes. Det har ikke vært aktuelt å forkorte en allerede påført gyldighetstid. Men den som eventuelt fornyer en førerrett tidligere enn nødvendig, må altså ta konsekvensen av dette. NB at krav om yrkessjåførkompetanse ikke utløses av E-klassene.

Et eksempel på intensjonene med ordningen er at den som har klasse D pr. 10. september 2008, med gyldighet til 2015, beholder 10 års gyldighet på klasse D, inntil klasse D fornyes. Da settes 5 års gyldighet. Om denne personen utvider til DE i 2009, gis 5 års gyldighet på DE mens D fortsetter med gyldighet til 2015. Og NB utvidelsen til DE har ingen betydning for kravene etter yrkessjåførforskriften. Men når man fremlegger legeattest i forbindelse med

utvidelsen, er det jo naturlig at man samtidig fornyer klasse D (det er samme helsekrav). Da blir det felles utløpsdato (5 år) for både D og DE. Og de fleste vil vel ta fornyelsen i samme slengen, i hvert fall som her hvor det er liten forskjell. Men dette skal være valgfritt.

Dette er intensjonen, men en ser ikke bort fra at rutinene bør tilpasses noe for at de skal være praktisk håndterbare for førerkortregisteret, Autosys.

Merk her at overgangsbestemmelsene i yrkessjåførforskriften § 53 har fått en slik utforming at det er nødvendig å iverksette 5 års gyldighetstid fra 10. september 2008 også for C-klassene.

For øvrig vises til høring om yrkessjåførforskriften, og spesielt til de foreslåtte §§ 11-3 og 11-4 (§§ 51 og 52 i endelig forskrift) og merknadene til §§ 11-3 og 11-4, hvorfra siteres:

”

§ 11-3 Første gangs gjennomføring av etterutdanning innen førerettens utløpsdato

Den som etter § 11-1 unntas fra kravet om tilegnelse av de grunnleggende kvalifikasjoner, og som har førerett i klassene D1 eller D som utløper i perioden fra og med 10. september 2011 til og med 10. september 2015, må få første gang ha gjennomført etterutdanningskurs innen førerettens utløpsdato.

Den som etter § 11-2 unntas fra kravet om tilegnelse av de grunnleggende kvalifikasjoner, og som har førerett i klassene i C1 eller C, som utløper i perioden fra og med 10. september 2012 til og med 10. september 2016, må få første gang ha gjennomført etterutdanningskurs innen førerettens utløpsdato.

Denne forskriften foreslår at bevis for yrkessjåførkompetanse som hovedregel skal utstedes ved anmerkning av en særskilt kode i førerkortet. Dette åpner for et potensielt avvik mellom førerettens gyldighet og yrkessjåførkompetansens gyldighet. Etter gjeldende rett er føreretten i de tyngre klassene gyldig i 10 år, før den må fornyes. Ved fornyelse må legeattest fremlegges.

Ved den kommende vedtagelsen av nytt førerkortdirektiv (det tredje direktiv), vil det sannsynligvis bli innført en administrativ gyldighetstid på fem for de aktuelle klasser. Nytt førerkortdirektiv forventes vedtatt i løpet av inneværende høst.

Bestemmelsen om 10 års gyldighet for tungbilførerkort i førerkortforskriften er en nasjonal bestemmelse. Gjeldende førerkortdirektiv er dermed ikke til hinder for at Norge endrer førerettens administrativ eller reelle gyldighetsperiode før det tredje direktivet trer i kraft i EØS-området. Norge vil dermed ha anledning til å justere førerkortforskriftens gyldighetstid til fem år fra den dato denne forskriften trer i kraft.

Forslaget til § 11-3 bygger på en slik justering av førerettens gyldighetstid til 5 år. Vegdirektoratet ber om høringsinstansenes syn på dette. Forslaget vil måtte medføre endring av førerkortforskriftens § 4-1 før ordningen etter denne forskriften vil tre i kraft (2008/2009).

Bakgrunnen for at en slik endring av gyldighetstiden anses tjenelig, er blant annet direktivets artikkel 8, nr. 2 b), annet ledd. I denne bestemmelsen gis EØS-statene adgang til å avkorte eller forlenge den frist yrkessjåførene har før etterutdanningskurs

må være gjennomført for første gang. Etter direktivet må slikt kurs gjennomføres mellom tre og sju år etter ordningens ikrafttreden.

Gjennom bestemmelsen i § 11-3 foreslås det at alle som har en førerett som utløper i perioden tre til sju år etter at ordningen trer i kraft - for henholdsvis person- eller godstransport - skal ha gjennomført etterutdanningskurs for første gang innen førerettens utløpsdato. Ved fornyelse av føreretten vil man da også få dokumentert sine rettigheter som yrkessjåfør ved avmerking av fellesskapskode i førerkortet.

Ved siden av å på et tidligst mulig tidspunkt bringe sammenfall mellom førerettens gyldighet og 5 år fristene for gjennomføring av etterutdanningskurs, har bestemmelsene i § 11-3 flg. til hensikt å fordele den belastning på opplæringssystemet som vil kunne oppstå dersom svært mange personer skal avvikle etterutdanningen innen samme år.

§ 11-4 Første gangs gjennomføring av etterutdanning – øvrige førere i persontransportklassene med norsk førerkort

Den som etter § 11-1 unntas fra kravet om tilegnelse av de grunnleggende kvalifikasjoner, og som har førerett i klassene D1 eller D, som utløper før 10. september 2011, eller etter 10. september 2015 skal for første gang ha gjennomført etterutdanning og fått utstedt bevis for yrkessjåførkompetanse innen utgangen av:

- a) 2011, når føreretten har utløpsdato i 2008
- b) 2012, når føreretten har utløpsdato i 2009
- c) 2013, når føreretten har utløpsdato i 2010
- d) 2011, når føreretten har utløpsdato i 2011, men før 10. september
- e) 2015, når føreretten har utløpsdato i 2015, men fra og med 11. september
- f) 2014, når føreretten har utløpsdato i 2016
- g) 2015, når føreretten har utløpsdato i 2017.

Denne forskriftens § 10-1, annet ledd, om fremleggelse av legeattest ved utstedelse av bevis for yrkessjåførkompetanse, kommer likevel ikke til anvendelse for den som gjennomfører etterutdanningskurs etter første ledd, bokstavene a) til d).

Det vil naturlig nok ikke være alle aktuelle førere som har utløpsdato i perioden tre til sju år etter ordningens ikrafttredelsesdato. Direktivet krever likevel at alle førere skal gjennomføre etterutdanningskurs for første gang i denne tre til sju års perioden.

Selv om direktivets utgangspunkt er at etterutdanning for første gang skal gjennomføres innen fem år etter ordningens ikrafttreden, så finner Vegdirektoratet det hensiktsmessig å la direktivets adgang til gradvis iverksettelse komme til anvendelse også for disse sjåførene. Dette begrunnes i hensynet til en fordeling av når sjåførene må ha gjennomført etterutdanning. Fordelingshensynet må tillegges betydelig vekt.

Det presiseres i siste ledd at den legeattesten som § 10-1 i alminnelighet krever ved fornyelse av bevis for yrkessjåførkompetanse, ikke vil gjelde ved første gangs gjennomføring av etterutdanningskurs/utstedelse av bevis. Dette har sammenheng med at for de i § 11-4 aktuelle personer, vil ikke datoen for utløp/fornyelse av førerkortet, sammenfalle med fristen for første gangs gjennomføring av etterutdanning.”

Se også høringsutkast til § 10-1 annet ledd om legeattester (endelig forskrift 35 tredje ledd), og høringsutkast § 11-5 om tilsvarende overgangsregler for C-klassene (som for D-klassene) (endelig forskrift § 52 annet ledd).

Ingen av høringsinstansene var negative til forslaget.

Sammenhengen her er at overgangsreglene for krav om etterutdanning første gang (for dem som slipper grunnutdanningen) er slik utformet at utløpstiden for yrkessjåførkompetansen og føreretten blir lik, dersom 5 års gyldighetstid for de tunge klassene er innført. Forutsetningen er at det skal fremlegges legeattest (med tilsvarende helsekrav som for førerkort) ved utstedelse av yrkessjåførbevis, med ”automatisk” fornyelse av føreretten samtidig. For helt nye føreretter (som ikke berøres av overgangsordningene) blir det en kobling mellom førerett og yrkessjåførbevis uten spesielle tiltak, ut over kravet om legeattest for yrkessjåførbeviset. En viktig forutsetning for at dette skal fungere er for øvrig at det kreves etterutdanning (og ny legeattest) etter 5 år. Dette er i og for seg opplagt, men skal ikke glemmes.

NB at høringsforslaget til yrkessjåførloven § 11-4 (og § 11-5), om unntak fra plikten til å legge frem legeattest for visse overgangstilfeller, ikke ble videreført i endelig forskrift §§ 51 og 52.

Innføring av 5 års gyldighetstid krever tilpasninger i førerkortregisteret (Autosys).

Endringene i § 14-2 om gebyr er bare en oppfølging av de vedtatte gebyrreglene i yrkessjåførloven § 54. Det skal betales bare ett gebyr for førerkortproduksjon selv om det er flere grunner til at produseres.

Det bemerkes at utkastet til endring i § 4-1 annet ledd også inneholder en endring, ved at henvisningen til § 4-2 er tatt bort. Det er imidlertid ingen realitetsendring i dette. § 4-2 omhandler ikke kortere gyldighetstid, men førerkort på prøve.

2. Forholdet til annet regelverk – alderskrav i kjøre- og hviletidsreglene og yrkessjåførdirektivet

§ 1-5 skal lyde:

§ 1-5 *Kompetansebevis m.m.*

For visse typer transport eller kjøring kreves i tillegg kompetansebevis eller kjøreseddel, jf. Forskrift av 9. oktober 2001 nr. 1152 om opplæring og kompetansebevis for fører av utykningskjøretøy (jf. vedlegg 4, kode 160), forskrift av **1. desember 2006 nr. 1331** om transport av farlig gods på veg og jernbane (ADR-kompetansebevis), yrkestransportlova av 21. juni 2002 nr 45 med forskrifter (kjøreseddel) og **yrkessjåførloven av 16. april 2008 nr. 362 (kode 95 - yrkessjåførkompetansebevis).**

§ 1-6 annet ledd skal lyde:

Føreretten i klassene C, C1, CE, C1E, D, D1, DE og D1E er begrenset av kompetanse- og alderskrav i yrkessjåførloven av 16. april 2008, når det gjelder kjøring mot vederlag.

§ 14-5 nytt åttende ledd skal lyde:

Til § 1-6 annet ledd. Inntil 10. september 2009 gjelder følgende: Føreretten i klassene C, CE og C1E er begrenset av kjøre- og hviletidsbestemmelsene for personer under 21 år. Se forskrift 2. juli 2007 nr. 877 om kjøre- og hviletid for vegtransport innenfor EØS. Person under 21 år, som driver transport som faller inn under forskriften, må medbringe offentlig bevis for fullført yrkesopplæring i samsvar med direktiv 76/914/EØF.

Ikrafttredelse av endringene i § 1-5, § 1-6 og § 14-5:

Endringen i § 1-6 annet ledd trer i kraft 10. september 2008.

Endringen i § 14-5 nytt 7. ledd trer i kraft straks.

Merknader

I § 1-6 er det en henvisning til aldersgrensene for vegtransport i forskrift om kjøre- og hviletid av 1993. Aldersgrensene er ikke inntatt i selve forskriften, men er med i den forordningen som, i og med forskriften, er gjort til en uttrykkelig del av norsk rett.

Med virkning fra 1. august 2007 er det vedtatt ny forskrift, se forskrift 2. juli 2007 nr. 877 om kjøre- og hviletid for vegtransport i EØS. Aldersgrensen er ikke med i den nye forskriften, dvs de er ikke nevnt i den forordningen som gjøres til norsk rett. Aldersgrensene (noe skjerp) er nå inntatt i direktiv 2003/59/EF (yrkessjåførdirektivet).

Aldersgrensene ved komprimert grunnutdanning (de som fraviker førerkortforskriftens aldersgrenser) er altså nå beskrevet i den nye yrkessjåførforskriften § 9. Yrkessjåførforskriften skal ikke tre i kraft før 10. september 2008 for D-klassene og 10. september 2009 for C-klassene. I mellomtiden gjelder de gamle bestemmelsene i forordning (EØF) 3820/85 art. 5. Det rettslige grunnlag for dette er den nye forskriften om kjøre- og hviletid § 1, jf forordning (EF) nr. 501/2006. Se art. 28, hvor det uttrykkelig fastsettes at alderskravene i forordning 3820/85 art. 5 nr. 1, 2 og 4 skal gjelde inntil direktiv 2003/59 trer i kraft.

Vi finner det hensiktsmessig at henvisningen i § 1-6 gjøres noe mer nøytral.

Endringen i § 1-5 inneholder også en oppdatering, ved at det henvises til ny forskrift om farlig gods (ny landtransportforskrift fra 2006, som avløser forskriften fra 2002).

3. Oppdatering av innbytteland i § 10-2

§ 10-2 1. ledd 1. punktum skal lyde:

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder førerkort utstedt i Albania, Algerie, Argentina, Australia, Bosnia-Hercegovina, Brasil, Canada, Chile, Egypt, Filippinene, Hongkong, Hviterussland, Indonesia, Israel, Japan, tidl. Jugoslavia, Kina, Kroatia, Makedonia, Malaysia, Mexico, Moldova, Monaco, **Montenegro**, New Zealand, Peru, Russland, San Marino, **Serbia**, tidl. Serbia og Montenegro, Singapore, tidl. Sovjetunionen, Sør-Afrika, Sør-Korea, Taiwan, Thailand, Tunis, Ukraina, USA og Venezuela.

Merknader

Montenegro er nå en selvstendig stat, og er ikke lenger en del av Serbia og Montenegro. De ble FN-medlem i 2006, og har ratifisert Wienkonvensjonen om vegtrafikk av 1968. Tradisjonelt har de nye statene på Balkan i Norge fått samme rettigheter ved innbytte som tidligere Jugoslavia hadde, etter at de har påtatt seg de samme internasjonale forpliktelser. Vi ser ikke grunn til å behandle Montenegro annerledes. Tilsvarende gjelder selvsagt for Serbia. Førerkort utstedt i Serbia og Montenegro vil imidlertid fortsatt være i omløp, så vi må fortsatt tillate innbyttet førerkort fra ”tidligere Serbia og Montenegro”.

4. Krav om bestått førerprøve i en klasse som vilkår for utvidelse

§ 5-3 femte ledd skal lyde:

Utvidelse av førerretten kan ellers skje på følgende vilkår:

1. Førerkort i klassene C, C1, D eller D1 kan bare utstedes til personer som har bestått førerprøve, **eller har eller har hatt førerrett**, i klasse B (**eller tilsvarende**).
2. Førerkort i klassene BE, CE, C1E, DE eller D1E kan bare utstedes til personer som har bestått førerprøve, **eller har hatt førerrett som egen klasse i førerkortet**, i henholdsvis klassene B (**eller tilsvarende**), C, C1, D eller D1.

Merknader

Forslaget er i samsvar med fast praksis. Poenget med å kreve bestått førerprøve har vært at man skulle kunne ta flere førerprøver samtidig, uten å måtte vente på at førerkort er utstedt i den første klassen. Det har aldri vært meningen å kreve prøve for dem som har fått førerrett uten prøve. Den noe omstendelige ordlyden er valgt for å få frem noen nyanser. Det mest åpenbare eksemplet er de som har førerrett klasse B i kraft av førerprøve i gamle klasse 1. Et annet praktisk eksempel er førerrett for stempelbil (C1), opprinnelig ervervet i kraft av klasse B (før 1. oktober 1992), og videreført senere ved påføring av klasse C1. Ordlyden er valgt med omhu for å få frem at ikke videreførte førerretter, som altså har falt bort, ikke kvalifiserer for utvidelse. Det gjelder tidligere klasse 1 for stempelbil (tilsvarende C1) og klasse 2 (tungbil). Mens klasse 1 og 2, for så vidt gjelder tilsvarende førerrett som klasse B, skal kvalifisere for utvidelse. Se for øvrig overgangsreglene i vedlegg 5 §§ 1 og 2.

Forskrift av 1. oktober 2004 nr. 1339 om trafikkopplæring og førerprøve m.m. kap. 30 vil bli justert på tilsvarende måte ved første anledning.

5. Liberal adgang til å gå opp til teoriprøve

§ 5-5 første ledd skal lyde:

Den som **har behov for** det, for eksempel på grunn av løyveutdanning, kan gå opp til teoretisk førerprøve, uten at bestemmelsene i dette kapitel gjelder. **Likevel skal bestemmelsene i § 5-1 annet ledd og tredje ledd nr. 3 gjelde.** Videre skal det fremlegges akseptabel legitimasjon med navn, fødselsnummer (11 siffer) og fotografi av nyere dato. **Bestemmelsene i dette ledd gjelder ikke for avsluttende teoriprøver i klassene M eller S.**

Merknader

Ordlyden i § 5-5 første ledd indikerer klart at hvem som helst kan fremstille seg for teoretisk førerprøve uten at reglene om helse og vandel m.v. er tilfredsstilt. Hovedhensikten var likevel å tillate teoriprøver som et ledd i løyveutdanning uten å følge alle de vanlige rutinene for førerkort. Og de vanlige rutinene i fører kort saker tilsier for så vidt at rutinene følges i andre saker enn løyvesaker.

Det har etter hvert utviklet seg en mer liberal praksis på dette, hvoretter egentlig hvem som helst som måtte ønske det kan ta teoriprøve. Den viktigste grunnen til dette er nok at dette dekkes av ordlyden. Men det har nok også hatt betydning at man ikke har funnet vektige reelle motargumenter. Et eksempel kan være en person med inndratt førerkort som er pålagt ny full førerprøve, som tillates å ta teoretisk prøve før inndragningstiden er gått ut.

I notat 10. desember 2007 (jnr 2007/161298-1) til regionene har imidlertid Vegdirektoratet midlertidig bedt om at den liberale praksisen blir stanset. Dels på grunn av ulik behandling, dels fordi liberal praksis forutsetter manipulering med Fønix, saksbehandlingssystemet for søknad om førerkort. Det opplyses samtidig at Fønix skal endres, med sikte på at det skal bli rutine for at vandel og helse først skal kreves i orden før avsluttende prøver (som oftest praktisk prøve). Nye rutiner skyldes dels at det ikke er sterke trafikk sikkerhetsmessige grunner for dagens ordning, dels at systemet med drop-in teoriprøver vanskelig kan kombineres med at vandel og helse må være klarert før teoriprøven.

Dels ønsker vi å høre selve prinsippet, selv om nye rutiner i praksis vil bli innført så snart Fønix kan takle det. Dette kan gjøres ved fortolkning av § 5-5. Forskriftsendring er ikke strengt nødvendig. Se også forskrift av 1. oktober 2004 (troff) § 29-2 om trafikkopplæring og førerprøve. Det er imidlertid aktuelt senere å endre forskriften i tråd med dette, basert på denne høringen. Forskriftstekst er ikke utformet, da man eventuelt bør ta hensyn til systemendringer ellers som følge av nytt førerkortregister. Men vi ønsker altså å høre prinsippet.

I tillegg bemerkes at man må ta stilling til om troff § 29-5 første ledd, om at man ikke kan fremstille seg til teoretisk prøve tidligere enn 6 mnd før man kan få førerkort for klassen, skal gjelde, uansett liberal praksis ellers. Bestemmelsen, jf også tredje ledd om tre års gyldighetstid (som skal gjelde uansett, jf motivering for liberal praksis), tar sikte på en viss modenhet før teoriprøve og at teoretisk og praktisk prøve bør komme til noenlunde samme tid. Mye taler for at første ledd også skal gjelde uansett. Og utkastet innebærer ikke noen endringer her. Men man bør altså ta stilling til om dette er riktig løsning.

Hovedsaken ellers har vært å få frem at adgangen etter § 5-5 til å avlegge teoretisk prøve ikke gjelder avsluttende prøver, hvoretter førerkort vanligvis utstedes umiddelbart. Dette gjelder de klasser hvor det bare er teoretisk prøve, altså klasse M og klasse S. Dette følger for så vidt av troff § 29-2, men det kan være greit å fjerne den tilsynelatende motstrid.

Innledningen i § 5-5 er endret, slik at det er behovet som skal vektlegges fremfor hva som ønskes. Dette for å markere at det bør være formulert et behov. Uten at det kreves så veldig mye mer enn at det er et akseptabelt praktisk behov. Eksempler på ikke akseptable behov er veddemål, utdrikningslag og russemoro.

Det kan være grunn til å vurdere overskriften på paragrafen. Det er vel de færreste som ikke ønsker førerkort, en eller annen gang. Poenget er mer at man ønsker å ta (ikke avsluttende)

teoriprøve, selv om man ikke umiddelbart kan ta praktisk prøve eller kan få utstedt førerkort. Vi har imidlertid ikke noe konkret forslag.

En liten justering som er tatt med i samme slengen er at også § 5-1 tredje ledd nr. 3 om navneendring, i tillegg til 2. ledd, selvsagt bør gjelde i disse sakene.

6. Legitimasjonskrav ved midlertidig kjøretillatelse

§ 7-1 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Før midlertidig kjøretillatelse kan utstedes, må det fremvises akseptabel legitimasjon.

Merknad

Det er vel selvsagt at legitimasjon må fremvises også i disse tilfellene, ikke bare ved utstedelse av førerkort. Dette er en forskriftsfesting av etablert praksis, jf førerkorthåndboka blad 7.1-1.

7. Endring i § 9-2

§ 9-2 annet ledd tredje punktum skal lyde:

§ 8-1 første ledd **annet** og tredje punktum og fjerde ledd gjelder tilsvarende.

Merknad

Ved forskriftsendring 12. mai 2004 ble daværende annet punktum i § 8-1 første ledd opphevet, uten at § 9-2 ble justert tilsvarende. Dette har medført en utilsiktet realitetsendring i § 9-2. Dette kan nok rettes opp uten ny høring. Men vi finner det samtidig korrekt i § 9-2 å henvise til både annet og tredje punktum (hvor henvisningen til tredje punktum paradoksalt nok står for realitetsendringen), slik det er gjort for innbytte (om enn noe videre) i § 10-3 annet ledd. Det er logisk at de to prinsippene som omtales i § 8-2 første ledd annet og tredje punktum, om at reglene bare gjelder for de internasjonale klassene og at EU-reglene om ekvivalenser gjelder, skal gjelde ikke bare ved midlertidig opphold og innbytte, men også ved fast opphold (uten innbytte).

8. Sperrefrist etter vegtrafikkloven § 24a første ledd

§ 11-1 første ledd skal lyde:

Den som har tapt føreretten eller fått sperrefrist for førerkort i en eller flere klasser, kan ikke få utstedt førerkort i noen annen klasse så lenge tapet eller sperrefristen varer. **Sperrefrist etter vegtrafikkloven § 24a første ledd er dog ikke til hinder for førerkort i andre klasser enn det sperrefristen gjelder for.** Nektelse av førerkort i medhold av vegtrafikkloven § 24 fjerde ledd, gjelder alle klasser.

Merknad

Poenget her er å få bestemmelsene i harmoni med det som vi tror er gjengs oppfatning av lovens § 24a første ledd. Se Torgersen og Engstrøm: Vegtrafikkloven og trafikkreglene med kommentarer, 3. utg 1998, side 365.

Denne endringen bør være uavhengig av hvilke rutiner som ligger inne i Autosys m.m. Men eventuell motstrid må ryddes av veien.

9. Overgangsrettigheter for tilhenger

Vedlegg 6 § 4 første ledd skal lyde:

Innehaver av førerkort i klassene C, **C1 eller D** utstedt før 1. januar 2005, har førerrett i Norge for motorredskap, **eventuelt med tilhenger med tillatt totalvekt høyst 750 kg.** **Innehaver av førerkort i klasse C1E eller DE, utstedt før 1. januar 2005, har førerrett i Norge for motorredskap, med eller uten tilhenger.** Ved utskifting videreføres **førerretten for motorredskap** ved kode 140 tilknyttet alle nevnte klasser. **Denne førerretten inkluderer førerrett for tilhenger, som beskrevet over.**

Vedlegg 6 § 4 annet ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Disse førerrettene inkluderer rett til å trekke tilhenger med tillatt totalvekt ikke over 750 kg.

Vedlegg 6 § 4 tredje ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Disse førerrettene inkluderer rett til å trekke tilhenger med tillatt totalvekt ikke over 750 kg.

Merknader

Retten til å kjøre motorredskap (ubegrenset av tillatt totalvekt og konstruktiv hastighet), tidligere tilknyttet klassene C1, C og D, med lett tilhenger (maks 750 kg tillatt totalvekt), jf tidligere førerkortforskrift § 3, er blitt noe begrenset ved den nye førerkortforskriften, ved at tilhengeren ikke lenger spesifikt er nevnt. Se vedlegg 6 § 4. Spørsmålet er om man kan innfortolke lett tilhenger. Tilsvarende tolkningsspørsmål gjelder lett tilhenger etter begrenset motorredskap i henhold til vedlegg 6 § 4 annet ledd, jf kode 152. Samme problemstilling gjelder for ubegrenset tilhenger etter motorredskap med klasse DE. Her var riktignok tilhenger heller ikke etter gamle regler uttrykkelig nevnt. Spørsmålet må trolig besvares med ja. Konsekvensmessig bør det samme gjelde for C1E.

NB at man uansett vil ha førerrett for mange tilhengere i disse tilfellene i kraft av overgangsbestemmelsene for klasse B, som gir førerrett for ny førerkortklasse T (hvor motorredskap likestilles med traktor). Spørsmålet har likevel en viss praktisk betydning. Selv om dette ikke kan påføres førerkortet, og følgelig blir noe bortgjemte rettigheter, mener vi det er bedre at tomrommet her fylles.

For ordens skyld nevnes at tilhenger ikke var uttrykkelig nevnt i tidligere overgangsregler, da rettighetene var inntatt direkte i klassebeskrivelsene. Tradisjonelt har det nok vært en forståelse for at man ikke behøvde noen ekstra kompetanse for å trekke tilhenger etter motorredskap. Men utviklingen har nok gjort dette synet noe foreldet. Eksempelvis har klasse

D i klassebeskrivelsen (gammel forskrift) og klasse C1, da den ble innført, kun lett tilhenger. Og i og med ny føreropplæring, hvor alle overgangsrettigheter ble kanalisert, via klasse B til klasse T, må spørsmålet nå sies å være mest teoretisk.

De angitte løsningene er delvis basert på fortolkninger av gjeldende regler. Men disse problemstillingene har i realiteten aldri vært gjenstand for høring.

Endringene er noe snirklete formulert, men det har sammenheng med at tilhengerrettighetene ikke kan overføres til koder og at de derfor må beskrives som (kun) forskriftsbestemte tilleggsrettigheter når grunnrettigheten (for motorredskap) videreføres i nytt førerkort. En kan selvsagt vurdere å innføre en kode for lett tilhenger etter motorredskap, men ser helst at dette unngås, da det uansett er naturlig å tolke inn lett tilhenger for alle kjøretøy som omfattes av klasse B og oppover (eventuelt i kraft av overgangsregler).

10. Overgangsrettigheter for traktor - korrigeringer

Vedlegg 5 § 1 annet ledd skal lyde:

I tillegg gir klassene 1 og 2 førerrett i Norge for klassene M, S og T (**ubegrenset**), for motorredskap og for brannbil (lastebil) avgiftsmessig klassifisert som motorredskap.2219.

Vedlegg 5 § 1 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Til klasse BE tilknyttes kodene 131 og 140 **og til klasse T kode 142.**

Vedlegg 5 § 3 første ledd skal lyde:

Førerkort i klasse 4, som var gyldig 2. april 1982 og som ikke var særlig tidsbegrenset på grunn av sykdom eller lignende, gir førerrett i klassene M, S og T (**ubegrenset**) for kjøring i Norge, selv om førerkortets gyldighetstid er utløpt.

Vedlegg 5 § 3 tredje ledd skal lyde:

Ved utskifting av førerkort i klasse 4 gis klassene M, S og T. **Til klasse T tilknyttes kode 142.** Eventuelle begrensninger videreføres.

Vedlegg 6 § 2 syvende og åttende ledd skal lyde:

Personer som har hatt klasse 1 eller 2, eventuelt fornyet til klasse BE, har førerrett i **klasse A1, og i Norge for klassene S og T (ubegrenset).**

Ved utskifting av førerkort videreføres disse rettighetene ved på føring av klassene A1, S og T. **Til klasse T tilknyttes kode 142.**

I vedlegg 6 § 3 første ledd gjøres følgende tilføyelse:

Førerretten i klasse T er ubegrenset.

Vedlegg 6 § 3 annet og tredje ledd skal lyde:

Fører kort i klassene C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 eller D1E, utstedt med felles ordinær gyldighetstid også for andre klasser, beholder sin gyldighet for klassene A, A1, B, BE, S eller T (**ubegrenset**) for kjøring i Norge, selv om fører kortets felles gyldighetstid er utløpt.

Ved utskifting videreføres slike rettigheter ved at det gis livsvarig gyldighet, i henhold til § 4-1. I tillegg påføres klassene M, S og T. **Til klasse T tilknyttes kode 142.**

Merknader

Disse endringene er et nødvendig og opplagt supplement til de overgangsrettighetene som ble gjort gjeldende for traktor fra 1. januar 2005, ved innføring av skjerpet fører kortklasse T. Overgangsreglene har i prinsippet vært på høring. Prinsippet var at ingen skulle miste traktorrettigheter. Men detaljene ble ikke godt nok ivaretatt ved vedtagelsen.

Dette må ikke iverksettes før fører kortregisteret (Autosys) er oppdatert.

Opprettingen av vedlegg 6 § 2 – om at fører retten i klasse S og T er begrenset til Norge – er ingen realitetsendring, i den forstand at det er et faktum at disse klassene bare er nasjonale. Isolert sett kan denne endringen vedtas uten påvente av avklaring mot Autosys.

11. Overgangsrettigheter ved innbytte - korrigeringer

Vedlegg 6 § 2 nytt niende ledd skal lyde:

Bestemmelsene om fører rett i første og femte ledd gjelder også for innehaver av fører kort klasse B, utstedt i annen EØS-stat før 1. april 1979. Ved innbytte videreføres slik fører rett som beskrevet over.

Vedlegg 6 § 5 nytt sjette ledd skal lyde:

Bestemmelsene om fører rett i annet og tredje ledd gjelder også for innehaver av fører kort utstedt utenfor EØS, dersom fører kortet anerkjennes etter kapitel 8 og 9. Ved innbytte videreføres slik fører rett som beskrevet over, dersom innbytte tillates etter kapitel 10.

Vedlegg 6 § 6 nytt tredje ledd skal lyde:

Bestemmelsene om fører rett i første ledd gjelder også for innehaver av fører kort i klassene A, A1 eller B utstedt utenfor EØS, dersom fører kortet anerkjennes etter kapitel 8 og 9. Ved innbytte videreføres slik fører rett som beskrevet over, dersom innbytte tillates etter kapitel 10.

Vedlegg 6 § 8 nytt tredje ledd skal lyde:

Bestemmelsene om fører rett i første ledd gjelder også for innehaver av fører kort i klasse C eller D/DE utstedt i annen EØS-stat før 1. januar 1997. Ved innbytte videreføres fører retten som beskrevet over.

Vedlegg 6 § 11 nytt tiende ledd skal lyde (nåværende tiende og ellefte ledd blir nye ellefte og tolvte ledd):

Bestemmelsene om førerrett i femte, sjette og åttende ledd gjelder også for innehaver av førerkort i klassene A, A1, B og B1/B kode 73, utstedt utenfor EØS, dersom førerkortet anerkjennes etter kapitel 8 og 9. Ved innbytte videreføres slik førerrett som beskrevet over, dersom innbytte tillates etter kapitel 10.

Merknader

Dette er en oppfølging av høringen med ny føreropplæring. Det vises seg at norske overgangsrettigheter, knyttet til internasjonale klasser, faktisk blir gitt av Autosys (ved innbytte) i større utstrekning enn forutsatt. Det vil si at visse rettigheter er lagt inn i Autosys for automatisk påføring ved innbytte også for førerkort utenfor EØS.

Det er to tenkelige løsninger på dette. Vi har valgt den liberale, som vi mener er den enkleste. Trafikksikkerhetsmessig finner vi dette ubetenkelig.

Endringene består altså delvis i å få kartet til å stemme med terrenget. Delvis, som en konsekvens, innebærer endringene at førerrettighetene skal gis også i fremtidige saker. Ytterligere medfører endringene at disse rettighetene er reelle også før innbytte, noe som er gjennomgående for overgangsrettigheter.

NB at førerrett for klasse M i vedlegg 6 § 2 følger av vedlegg 6 § 11, avledet av blant annet klasse B, så det er ikke nødvendig å nevne disse rettighetene også i § 2.

NB. Dette må ikke iverksettes før Autosys er oppdatert. Presumptivt er det her reglene som skal tilpasses Autosys. Siktemålet må være at man nå får fullstendig samsvar mellom forskrift og Autosys.

12. Prøveperiode klasse B

§ 4-2 første ledd første punktum skal lyde:

Ved førstegangsutstedelse av **og utvidelse til** førerkort i klasse B fastsettes det en prøveperiode på 2 år som anmerkes på førerkortet.

Merknad

Opprinnelig ordlyd var en videreføring av tidligere førerkortforskrift § 30 første ledd. Det ble imidlertid ikke tatt høyde for at førstegangsutstedelse ble definert i gjeldende forskrift § 2-1, med et snevrere innhold i forhold til § 4-2 enn intensjonene og praksis skulle tilsi. Med førstegangsutstedelse tok man i tidligere forskrift sikte på å avgrense mot fornyelse. Med forslaget tar man sikte på formelt å gjenopprette den tilstand som, så vidt vi forstår, har vært praksis hele tiden. Den som eksempelvis har klasse A, og som utvider til B, skal ha 2 års prøvetid på klasse B.

13. Administrative og økonomiske konsekvenser

Innføring av 5 års gyldighet for tunge klasser vil medføre et visst (engangs) ressursbruk for det offentlige for å få på plass endringer i datasystemene. Dette krever imidlertid ikke behov for økte personellressurser og kan dekkes av de ordinære budsjetttildelingene.

For de anslagsvis 50 000 yrkessjåførene (tunge klasser) vil det imidlertid bli en utgiftsøkning for gebyr (200 kr pr førerkort) for førerkortproduksjon, ved en fordobling hvert 10 år. De samfunnsmessige utgiftene ved dette blir gjennomsnittlig pr år 2 mill. kroner (200 kr x 10 000). Dette er imidlertid utgifter som vil komme uansett, i og med at koden for yrkessjåførkompetanse (etterutdanning) uansett skal påføres førerkortet hvert 5. år. Det kan bare påføres ved produksjon av nytt førerkort. Dette er altså utgifter som kommer uansett som følge av gjennomføring av yrkessjåførdirektivet. Det gjelder også ulempene man måtte ha for å møte på trafikkstasjonen for å ordne dette. Det er verdt å merke seg at 5 års gyldighet innføres nå for å unngå forskjellige utløpsdatoer for førerrett og yrkessjåførkompetanse.

Utgifter til legeattest ved fornyelse av førerkort kommer i tillegg, i form av betaling for direkte utgifter for selve attesten, og de mer indirekte utgiftene ved ulempene ved å møte hos lege. Dette er vanskelig å beregne, men de vil vanligvis godt overstige gebyret for førerkortproduksjon. Men dette er noe vi blir pålagt etter EØS-avtalen å gjøre innen 19. januar 2013 uansett. Teoretisk kunne vi ha innført 5 års gyldighetstid (administrativ gyldighet) uten tilsvarende krav om legeattest hvert 5. år (fortsatt hvert 10. år) frem til 2013. Men vi antar at det hadde blitt særs vanskelig å håndtere. Det hører med til bildet at krav til legeattest hvert 5. år er vedtatt innført allerede som en del av vilkårene for å få yrkessjåførbevis, se høringsutkastet § 10-1 annet ledd (endelig forskrift § 35 tredje ledd).

For øvrig har ikke forslagene nevneverdige administrative eller økonomiske konsekvenser, utover visse justeringer i førerkortregisteret.

14. Høringsfrist m.m.

Vi ber om uttalelser innen: 14. juli 2008.

Dette høringsbrev er tilgjengelig på www.vegvesen.no. Hørings svar kan også sendes firmapost@vegvesen.no.

Trafikantseksjonen
Med hilsen

Sonja Sporstøl
seksjonsleder

Gunnar Løvland Hoel

Kopi: Samferdselsdepartementet

Bilag

Samlet forslag til endringer

Forskrift om endringer i forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m.

Fastsatt av Vegdirektoratet ... med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 24, § 28, § 29, § 30 og § 43. Jf delegeringsvedtak 29. september 2003 nr. 1196.

I

I forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m. gjøres følgende endringer:

§ 1-5 skal lyde:

§ 1-5 *Kompetansebevis m.m.*

For visse typer transport eller kjøring kreves i tillegg kompetansebevis eller kjøreseddel, jf. Forskrift av 9. oktober 2001 nr. 1152 om opplæring og kompetansebevis for fører av utykningskjøretøy (jf. vedlegg 4, kode 160), forskrift av **1. desember 2006 nr. 1331** om transport av farlig gods på veg og jernbane (ADR-kompetansebevis), yrkestransportlova av 21. juni 2002 nr 45 med forskrifter (kjøreseddel) og **yrkessjåførforskriften av 16. april 2008 nr. 362 (kode 95 - yrkessjåførkompetansebevis)**.

§ 1-6 annet ledd skal lyde:

Førerretten i klassene C, C1, CE, C1E, D, D1, DE og D1E er begrenset av kompetanse- og alderskrav i yrkessjåførforskriften av 16. april 2008, når det gjelder kjøring mot vederlag.

§ 4-1 annet ledd skal lyde:

Førerrett i øvrige klasser skal ha gyldighetstid **5 år**, med mindre det settes kortere gyldighetstid i henhold til § 4-3 til § 4-5. **Se overgangsregler i § 14-5.**

§ 4-2 første ledd første punktum skal lyde:

Ved førstegangsutstedelse av **og utvidelse til** førerkort i klasse B fastsettes det en prøveperiode på 2 år som anmerkes på førerkortet.

§ 5-3 femte ledd skal lyde:

Utvidelse av førerretten kan ellers skje på følgende vilkår:

1. Førerkort i klassene C, C1, D eller D1 kan bare utstedes til personer som har bestått førerprøve, **eller har eller har hatt førerrett**, i klasse B (**eller tilsvarende**).
2. Førerkort i klassene BE, CE, C1E, DE eller D1E kan bare utstedes til personer som har bestått førerprøve, **eller har hatt førerrett som egen klasse i førerkortet**, i henholdsvis klassene B (**eller tilsvarende**), C, C1, D eller D1.

§ 5-5 første ledd skal lyde:

Den som ønsker det, for eksempel på grunn av løyveutdanning, kan gå opp til teoretisk førerprøve, uten at bestemmelsene i dette kapitel gjelder. **Likevel skal bestemmelsene i § 5-1 annet ledd og tredje ledd nr. 3 gjelde.** Videre skal det fremlegges akseptabel legitimasjon med navn, fødselsnummer (11 siffer) og fotografi av nyere dato. **Bestemmelsene i dette ledd gjelder ikke for avsluttende teoriprøver i klassene M eller S.**

§ 7-1 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Før midlertidig kjøretillatelse kan utstedes, må det fremvises akseptabel legitimasjon.

§ 9-2 annet ledd tredje punktum skal lyde:

§ 8-1 første ledd **annet** og tredje punktum og fjerde ledd gjelder tilsvarende.

§ 10-2 1. ledd 1. punktum skal lyde:

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder førerkort utstedt i Albania, Algerie, Argentina, Australia, Bosnia-Hercegovina, Brasil, Canada, Chile, Egypt, Filippinene, Hongkong, Hviterussland, Indonesia, Israel, Japan, tidl. Jugoslavia, Kina, Kroatia, Makedonia, Malaysia, Mexico, Moldova, Monaco, **Montenegro**, New Zealand, Peru, Russland, San Marino, **Serbia, tidl. Serbia** og Montenegro, Singapore, tidl. Sovjetunionen, Sør-Afrika, Sør-Korea, Taiwan, Thailand, Tunis, Ukraina, USA og Venezuela.

§ 11-1 første ledd skal lyde:

Den som har tapt førerretten eller fått sperrefrist for førerkort i en eller flere klasser, kan ikke få utstedt førerkort i noen annen klasse så lenge tapet eller sperrefristen varer. **Sperrefrist etter vegtrafikkloven § 24a første ledd er dog ikke til hinder for førerkort i andre klasser enn det sperrefristen gjelder for.** Nektelse av førerkort i medhold av vegtrafikkloven § 24 fjerde ledd, gjelder alle klasser.

§ 14-2 syvende ledd ny femte og sjette punktum skal lyde:

For teoretisk prøve for yrkessjåførkompetanse betales gebyr med kr. 335. For produksjon av kompetansebevis for yrkessjåførkompetanse betales gebyr med kr. 200, hva enten det produseres som førerkort med kode eller særskilt bevis.

§ 14-5 nye syvende og åttende ledd skal lyde

§ 4-1 annet ledd om 5 års gyldighetstid gjelder førerrett i klasse C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 eller D1E på førerkort som utstedes ved utvidelse eller fornyelse, herunder innbytte, 10. september 2008 eller senere. For førerrett for disse klassene på førerkort utstedt før disse datoer settes 10 års gyldighet, eventuelt kortere i henhold til § 4-1 tredje ledd eller andre bestemmelser i kapitel 4, som skal gjelde inntil førerretten fornyes eller utvides, herunder ved innbytte (innenfor klassene D, DE, D1, D1E, C, CE, C1 eller C1E), etter 10. september 2008.

Til § 1-6 annet ledd. Inntil 10. september 2009 gjelder følgende: Føreretten i klassene C, CE og C1E er begrenset av kjøre- og hviletidsbestemmelsene for personer under 21 år. Se forskrift 2. juli 2007 nr. 877 om kjøre- og hviletid for vegtransport innenfor EØS. Person under 21 år, som driver transport som faller inn under forskriften, må medbringe offentlig bevis for fullført yrkesopplæring i samsvar med direktiv 76/914/EØF.

I Vedlegg 4 tilføyes under ADMINISTRATIVE FORHOLD følgende kode:

95. Fører som oppfyller kravene til yrkessjåførkompetanse etter direktiv 2003/59/EF artikkel 3, inntil ...

Vedlegg 5 § 1 annet ledd skal lyde:

I tillegg gir klassene 1 og 2 førerrett i Norge for klassene M, S og T (**ubegrenset**), for motorredskap og for brannbil (lastebil) avgiftsmessig klassifisert som motorredskap.

Vedlegg 5 § 1 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Til klasse BE tilknyttes kodene 131 og 140 **og til klasse T kode 142.**

Vedlegg 5 § 3 første ledd skal lyde:

Fører kort i klasse 4, som var gyldig 2. april 1982 og som ikke var særlig tidsbegrenset på grunn av sykdom eller lignende, gir førerrett i klassene M, S og T (**ubegrenset**) for kjøring i Norge, selv om førerkortets gyldighetstid er utløpt.

Vedlegg 5 § 3 tredje ledd skal lyde:

Ved utskifting av førerkort i klasse 4 gis klassene M, S og T. **Til klasse T tilknyttes kode 142.** Eventuelle begrensninger videreføres.

Vedlegg 6 § 2 syvende og åttende ledd skal lyde:

Personer som har hatt klasse 1 eller 2, eventuelt fornyet til klasse BE, har førerrett i **klasse A1, og i Norge for klassene S og T (ubegrenset).**

Ved utskifting av førerkort videreføres disse rettighetene ved på føring av klassene A1, S og T. **Til klasse T tilknyttes kode 142.**

Vedlegg 6 § 2 nytt niende ledd skal lyde:

Bestemmelsene om førerrett i første og femte ledd gjelder også for innehaver av førerkort klasse B, utstedt i annen EØS-stat før 1. april 1979. Ved innbytte videreføres slik førerrett som beskrevet over.

I vedlegg 6 § 3 første ledd gjøres følgende tilføyelse:

Føreretten i klasse T er ubegrenset.

Vedlegg 6 § 3 annet og tredje ledd skal lyde:

Førerkort i klassene C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 eller D1E, utstedt med felles ordinær gyldighetstid også for andre klasser, beholder sin gyldighet for klassene A, A1, B, BE, S eller T (**ubegrenset**) for kjøring i Norge, selv om førerkortets felles gyldighetstid er utløpt.

Ved utskifting videreføres slike rettigheter ved at det gis livsvarig gyldighet, i henhold til § 4-1. I tillegg påføres klassene M, S og T. **Til klasse T tilknyttes kode 142.**

Vedlegg 6 § 4 første ledd skal lyde:

Innehaver av førerkort i klassene C, **C1 eller D** utstedt før 1. januar 2005, har førerrett i Norge for motorredskap, **eventuelt med tilhenger med tillatt totalvekt høyst 750 kg.**

Innehaver av førerkort i klasse C1E eller DE, utstedt før 1. januar 2005, har førerrett i Norge for motorredskap, med eller uten tilhenger. Ved utskifting videreføres **førerretten for motorredskap** ved kode 140 tilknyttet alle nevnte klasser. **Denne førerretten inkluderer førerrett for tilhenger, som beskrevet over.**

Vedlegg 6 § 4 annet ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Disse førerrettene inkluderer rett til å trekke tilhenger med tillatt totalvekt ikke over 750 kg.

Vedlegg 6 § 4 tredje ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Disse førerrettene inkluderer rett til å trekke tilhenger med tillatt totalvekt ikke over 750 kg.

Vedlegg 6 § 5 nytt sjette ledd skal lyde:

Bestemmelsene om førerrett i annet og tredje ledd gjelder også for innehaver av førerkort utstedt utenfor EØS, dersom førerkortet anerkjennes etter kapitel 8 og 9. Ved innbytte videreføres slik førerrett som beskrevet over, dersom innbytte tillates etter kapitel 10.

Vedlegg 6 § 6 nytt tredje ledd skal lyde:

Bestemmelsene om førerrett i første ledd gjelder også for innehaver av førerkort i klassene A, A1 eller B utstedt utenfor EØS, dersom førerkortet anerkjennes etter kapitel 8 og 9. Ved innbytte videreføres slik førerrett som beskrevet over, dersom innbytte tillates etter kapitel 10.

Vedlegg 6 § 8 nytt tredje ledd skal lyde:

Bestemmelsene om førerrett i første ledd gjelder også for innehaver av førerkort i klasse C eller D/DE utstedt i annen EØS-stat før 1. januar 1997. Ved innbytte videreføres førerretten som beskrevet over.

Vedlegg 6 § 11 nytt tiende ledd skal lyde (nåværende tiende og ellefte ledd blir nye ellefte og tolvte ledd):

Bestemmelsene om førerrett i femte, sjette og åttende ledd gjelder også for innehaver av førerkort i klassene A, A1, B og B1/B kode 73, utstedt utenfor EØS, dersom førerkortet anerkjennes etter kapitel 8 og 9. Ved innbytte videreføres slik førerrett som beskrevet over, dersom innbytte tillates etter kapitel 10.

II

Endringen i § 1-6 annet ledd trer i kraft 10. september 2008. For øvrig trer endringene i kraft straks.